

Pokretno brodogradilište

Kad je teško oštećen nosač kontejnera GATEWAY CITY od 7.800 DWT prošlog ožuljka uplovio u Port Elizabeth, na njemu su se jasno opažali tragovi jedne od najgorih atlantskih sezonskih oluja. Njegova pramčana paluba imala je stopu široku pukotinu, u njegov pramac i razbijeno sidreno okno prodrila je voda, a znatan dio njegove palubne ograde odnijeli su valovi. Pa ipak, 23 sata kasnije brod je isplovio iz luke točno po voznom redu i s otklonjenim oštećenjima.

Ovaj brz popravak GATEWAY CITIJA omogućen je novom koncepcijom »pokretnog brodogradilišta koju je razvio škver »Betlehem Steel« iz Hobokena u New Jerseyu u uskoj kooperaciji između brodovlasnikovog operativnog i lučkog tehničkog osoblja s jedne strane i brodogradilišnih tehničara s druge strane.

Popravci uz gat ili na sidrištu nisu novost, ali oni redovno zahtijevaju znatnu »lutajuću« radnu snagu te dosta prenosivih oruđa, instrumenata i materijala na relaciji između vezanog broda i remontne baze. Da bi se ovo »tumaranje« svelo na minimum i omogućio pristup brodogradilišnog osoblja do brodareva gata u cilju bržeg pružanja potrebne usluge, firma »Betlehem« je ustrojila nov sistem pokretnih jedinica kako bi efikasno dopunila svoje redovne obalne i sidrišne remontne usluge.

Novu koncepciju može se ukratko ovako objasniti: Ako brod ne može doći do brodogradilišta, brodogradilište će doći do njega. Ovaj program »pokretnih brodogradilišta« namijenjen je lukama živog brodskog prometa kao što je na pr. Port Elizabeth. Ovdje se barem 10 brodova dnevno može vidjeti kako iskrcavaju teret. Budući da su

većina njih nosači kontejnera, brz obrtaj za njih je od bitne važnosti.

Jedna jedinica »Betlehemovih« pokretnih brodogradilišta locirana je u luci. Sastoji se od dva 15 metara duga i kući nalik šlepera, dva mini-autobusa i jednog kamiondizalice. Jedan od šlepera predstavlja nastambu za tri nadzorna službenika »Betlehemska brodogradilišta«. Drugi je kombinacija radionice i skladišta. Ovaj šleper je ujedno i cjevarna za cijevi promjera do 5 cm. Prenosiv uređaj za varenje, isto takav za paljenje, zračni kompresor i pumpni uređaj isto su tako pri ruci. Mini-autobusi prevoze radnike iz brodogradilišta do gata koji je udaljen samo 30 minuta od brodogradilišta u Hobokenu, jednog od najvećih i najmodernijih remontnih postrojenja na američkoj Istočnoj obali. Kamiondizalica prevozi ljude i opremu.

Ključ nove koncepcije predstavlja činjenica da tri Betlehemska nadzornika, dodijeljena ovoj jedinici, više proborave u njoj nego u samom brodogradilištu. Stoga, ako brodovlasnik iznenada odluči da je popravak njegova broda nužan, ili zaželi da već zaključen posao popravka proširi on će telefonirati službeniku u šleperu i porazgovarati s remontnim stručnjakom koji je samo par minuta udaljen

od broda. Tu nema potrebe da se telefonira u brodogradilište i zatraži da neki inženjer dođe na gat, da pregleda oštećenja i da odredi rok poslova. Tu također ne treba prevoziti određeno odgovarajuće osoblje iz brodogradilišta. Stručnjaci su tu, na gatu, na bazi 24-satne službe, a ljudstvo je odsutno samo pola sata, koliko traje pauza.

Kako stupa u akciju čitav sistem? sigurno će mnogi zapitati.. Na slijedeći način: Ako neki oštećeni nosač kontejnera po voznom redu mora u luci proboraviti 2 dana, on još sa pučine radijem pošalje lučkom kapetanu obavijest s listom predviđenih popravaka koji će se izvršiti na vezu. Kapetan i njihov lučki tehničar zahtijev u formi memoranduma prosljede do superintendanta mobilne jedinice. Ako je obujam popravka iznad mogućnosti pokretne jedinice, ovaj će obavijestiti remontni odjel u brodogradilištu Hoboken, gdje su sve radioničke usluge moguće. Tada se dogovori vrijeme kad će se popravni radovi izvršiti u samom brodogradilištu. Jer, kako tvrde remontni stručnjaci: »Nosači kontejnera su efikasni isključivo zbog svog brzog ukrcaja i iskrcaja tereta. Stoga vrijeme remonta mora biti kratko i mi moramo biti sposobni da ga brzo obavimo. A mi to i jesmo!«